

Vaalitietojärjestelmän käyttö Karkkilan kaupungissa vuoden 2022 aluevaaleissa

150/00.00.00/2021

Keskusvaalilautakunta 15.12.2021 § 69

Esittelijä: sivistysjohtaja Arto Jormalainen, puh, 050 544 489 tai sähköposti "etunimi.sukunimi@karkkila.fi".

Valmistelija/lisätietojen antaja: sivistysjohtaja

Oikeusministeriön hallinnoima vaalitietojärjestelmä muodostuu seuraavista osajärjestelmistä (suluissa osajärjestelmää kunnassa käytävä viranomaisen):

- pohjatietojärjestelmä (keskusvaalilautakunta)
- äänioikeustietojärjestelmä (keskusvaalilautakunta, ennakkoäänestyksen toimitsijat, vaalilautakunnat)
- mobiiliäänioikeuskysely (äänioikeustietojärjestelmän osa, vaalitoimikunta ja vaalilautakunnat)
- tuloslaskentajärjestelmä (keskusvaalilautakunta ja vaalilautakunnat)
- sähköinen vaalipöytäkirja (vaalilautakunnat)

Keskusvaalilautakunta päättää, missä laajuudessa vaalitietojärjestelmää kunnassa käytetään.

Keskusvaalilautakunta

Karkkilan kaupungin keskusvaalilautakunta (sihteeri ja tämän varahenkilöt) käyttävät vaalitietojärjestelmää mm. seuraavissa tilanteissa:

- kunnan vaaliorganisaation yhteystietojen ilmoittamisessa
- kunnan äänestyspaikkojen ilmoittamisessa
- tietojen hakemisessa koulutuksia ja kenraaliharjoituksia varten
- äänioikeuskyselyissä (kotiaänestäjien äänioikeuden varmennus ennen äänestystä, äänestäjien tiedustelut ym.)
- jälkikirjauksissa (koti- ja laitosaänestykset sekä äänestykset muissa ennakkoäänestyspaikoissa joissa äänioikeustietojärjestelmää ei ole käytössä)
- äänioikeudenkäytön korjauksissa (jos ennakkoäänestyksessä tai vaalipäivän äänestyksessä on äänioikeuden käyttö merkitty väärän henkilön kohdalle)
- äänestäneiden määrän ja äänen määrän syöttämisessä
- erilaisten raporttien ottamisessa

Ennakkoäänestys

Karkkilan kaupunsissa vaalitietojärjestelmää (äänioikeustietojärjestelmää) käytetään kaikissa ennakkoäänestyspaikoissa.

Vaalitoimikunta ja vuoden 2022 aluevaaleissa myös vaalilautakunnat voivat käyttää vaalitietojärjestelmää (mobiiliäänioikeuskyselyä) äänioikeutettujen

sekä heidän kotikuntansa ja äänestysalueensa tietojen hakemisessa.

Vaalipäivän äänestys

Sähköinen vaaliluettelo

Kaikki Karkkilan kaupungin äänestysalueiden vaalilautakunnat käyttävät sähköistä vaaliluetteloa (äänioikeusrekisteriä) vaalipäivän äänestyksessä. Sähköinen vaaliluettelo korvaa aikaisemmin käytössä olleen paperisen vaaliluettelon. Käyttö vaatii tietokoneen ja yhteyden internettiin. Käyttäjät tunnistautuvat henkilökohtaisilla verkkopankkitunnuksilla tai mobiilivarmenteella.

Sähköisestä vaaliluettelosta löytyvät äänioikeutetun tiedot henkilötunnuksen perusteella. Järjestelmässä näkyvät reaaliaikaisesti paperisen luettelon tapaan kyseisessä äänestyspaikassa äänioikeutetut henkilöt ja se, ovatko he jo äänestäneet. Lisäksi järjestelmästä näkyy muiden kuin kyseisessä äänestyspaikassa äänioikeutettujen vaalipäivän äänestyspaikka. Paperinen vaaliluettelo toimii varajärjestelmänä.

Sähköistä vaaliluetteloa käyttävät äänestyspaikat voivat halutessaan pitää ns. kaksinkertaista kirjanpitoa eli tehdä merkinnät myös vaaliluetteloon. Tämä asia on kunkin vaalilautakunnan puheenjohtajan ratkaistavissa.

Äänten paikallinen tallennus

Kaikki Karkkilan kaupungin äänestysalueiden vaalilautakunnat käyttävät äänten paikallista tallennusta vaalipäivän äänestyksessä. Vaalilautakunnat tallentavat äänestysalueensa vaalipäivänä äänestäneiden ja vaalipäivän äänten lukumäärät suoraan tuloslaskentajärjestelmään.

Kaupungissa on kuitenkin oltava äänten tallennuksen varajärjestely eli ilmoituskeskus.

Sähköinen vaalipöytäkirja

Vaalilautakuntien on mahdollista käyttää sähköistä vaalipöytäkirjaa. Vaalipöytäkirjan sisältö muodostuu osin automaattisesti taustalla sitä mukaa kun vaalitietojärjestelmään (sähköiseen vaaliluetteloon, tuloslaskentajärjestelmään) tallennetaan tietoja, jotka tulee vaalipöytäkirjalla tai sen liitelomakkeella ilmoittaa. Muut tiedot tallennetaan suoraan pöytäkirjaan tai sen liitteeseen.

Vuoden 2022 aluevaaleissa otetaan käyttöön mahdollisuus allekirjoittaa vaalipöytäkirja sähköisesti.

Muut vaalipäivän järjestelyt

Vaalilautakunta voi ottaa avustavaa henkilöstöä äänestyslippujen laskemista ja järjestämistä varten sekä äänioikeusrekisterin ja muiden oikeusministeriön tietojärjestelmien käyttämistä varten.

Karkkilan kaupungin äänestysalueiden vaalilautakunnille järjestetään

sähköisen vaaliluettelon koulutuksia ja harjoituksia. Tilaisuudet järjestetään kunnanvirastossa. Myös etäyhteydellä osallistuminen on mahdollista.

Ehdotus

Keskusvaalilautakunta päättää, että vuoden 2022 aluevaaleissa vaalitietojärjestelmää käytetään Karkkilan kaupungissa keskusvaalilautakunnan lisäksi vaalitoimikunnassa, kaikissa vaalipäivän äänestyspaikoissa sekä kaikissa yleisissä ennakoäänestyspaikoissa, jollei sen käytölle ole erityisiä esteitä.

Kaikki Karkkilan kaupungin vaalilautakunnilla on mahdollisuus käyttää vaalipäivänä sähköistä vaaliluetteloja ja äänten paikallista tallennusta.

Vaalilautakuntien puheenjohtajat päättävät, käytetäänkö vaalilautakunnassa sähköistä vai paperista vaalipöytäkirjaa vai molempia.

Vaalilautakuntien puheenjohtajat voivat erityisestä syystä päättää käyttää vain paperista vaaliluetteloja. Puheenjohtajat ratkaisevat oman vaalilautakuntansa osalta itsenäisesti, haluavatko käyttää ns. kaksinkertaista kirjanpitoa eli tehdä merkinnät myös paperisiin vaaliluetteloihin.

Niin ikään vaalilautakuntien puheenjohtajilla on oikeus ottaa avustavaa henkilöstöä äänestyslippujen laskemista ja järjestämistä sekä äänioikeusrekisterin ja muiden oikeusministeriön tietojärjestelmien käyttämistä varten.

Lisäksi keskusvaalilautakunta päättää, että ennen vaalipäivää pidettävistä vaalilautakuntien koulutustilaisuuksista ja harjoituksista maksetaan luottamushenkilöosallistujille kunnan hallintosäännön 119 §:n mukainen palkkio ja matkakustannusten korvaus. Mikäli esimerkiksi koronapandemiasta johtuen on tarvetta pitää muita vaalipäivän äänestykseen liittyviä koulutuksia, maksetaan myös niihin osallistuville luottamushenkilöille edellä mainitut korvaukset.

Käsittely

Keskustelun kuluessa sivistysjohtaja teki muutetun päätösehdotuksen:

Keskusvaalilautakunta päättää, että vuoden 2022 aluevaaleissa vaalitietojärjestelmää käytetään Karkkilan kaupungissa keskusvaalilautakunnan lisäksi kaikissa vaalilautakunnissa sekä kaupungintalon ennakoäänestyspaikassa, jollei sen käytölle ole erityisiä esteitä.

Kaikilla Karkkilan kaupungin vaalilautakunnilla on mahdollisuus käyttää vaalipäivänä sähköistä vaaliluetteloja ja äänten paikallista tallennusta.

Vaalilautakuntien puheenjohtajat päättävät, käytetäänkö vaalilautakunnassa sähköistä vai paperista vaalipöytäkirjaa vai molempia. Keskusvaalilautakunta suosittelee, että käytetään sähköisen vaalitietojärjestelmän kanssa sähköistä vaalipöytäkirjaa.

Vaalilautakuntien puheenjohtajat voivat erityisestä syystä päättää käyttää vain paperista vaaliluetteloja. Puheenjohtajat ratkaisevat oman vaalilautakuntansa osalta itsenäisesti, haluavatko käyttää ns. kaksinkertaista kirjanpitoa eli tehdä merkinnät myös paperisiin vaaliluette-

loihin.

Niin ikään vaalilautakuntien puheenjohtajilla on oikeus ottaa avustavaa henkilöstöä äänestyslippujen laskemista ja järjestämistä sekä äänioikeusrekisterin ja muiden oikeusministeriön tietojärjestelmien käyttämistä varten.

Lisäksi keskusvaalilautakunta päättää, että ennen vaalipäivää pidettävistä vaalilautakuntien koulutustilaisuuksista ja harjoituksista maksetaan luottamushenkilöosallistujille kaupungin hallintosäännön liitteen (Luottamushenkilöpalkkiot) mukaisesti luottamushenkilölle palkkiota sekä korvausta ansionmenetyksestä ja kustannuksista, joita luottamustoimen vuoksi aiheutuu sijaisen palkkaamisesta sekä matkakustannusten korvausta ja päivärahaa (KVALT 10.5.2021 § 157).

Mikäli esimerkiksi koronapandemiasta johtuen on tarvetta pitää muita vaalipäivän äänestykseen liittyviä koulutuksia, maksetaan myös niihin osallistuville luottamushenkilöille edellä mainitut korvaukset.

Päätös

Keskusvaalilautakunta hyväksyi muutetun päätösehdotuksen yksimielisesti.